

være overflødig at udtale den fra min Side, naar jeg ikke anjaa det for rigtig, at denne Erkjendelse ogsaa finder Udtryk fra denne Plads. Den har jo forøvrigt givet sig tilkjende paa forskjellig Maade baade paa Rigsdagen og udenfor Rigsdagen og i den senere Tid ved Henvendelse fra næsten samtlige Landets Kjøbstads-Byraad og Flækkernes Kommunalbestyrelser til Regjeringen og Rigsdagen. Denne Henvendelse har den ærede Ordfører (Bojsen) taget sig til ubetinget Indtægt for Indholdet af det Lovforslag, som de ærede Herrer have fremsat. Det tror jeg ikke, han kunde gjøre med Rette, og der er allerede gjort opmærksom derpaa af den ærede Rigsdagsmand for Aarhus (Zingerslev). Denne Henvendelse indskrænker sig til at beklage sig over den Trang, der er tilstede, og de Mangler, der ere ved de bestaaende Forhold, men overlader udtrykkelig til Regjeringen og Rigsdagen at bringe Sagen frem paa den Maade, som de anse for at være rigtig. Man kan altsaa ikke paa nogen Maade sige, at det ved denne Adresse er givet, at Landets Kjøbstæder og Flækker i deres Helhed paa Forhaand have givet deres Godkjendelse til Indholdet af denne Lov. Men den ærede Ordfører gik noget videre, idet han udtalte, at dette Forslag støttedes af alle Samfundsklasser, maaste med Undtagelse af de store Godsbesiddere. Der har det ærede Medlem taget feil. Det fremgaar tydelig af de Udtalelser, der ere komne fra alle Sider i dette Thing i disse Dage, hvor Sagen har været under Diskussion, og hvorved det har viist sig, at man fra alle Sider har væsentlige Indvendinger at gjøre mod Indholdet af dette Lovforslag. Jeg veed ikke, om denne Feiltagelse skyldes det ærede Medlems glade Forventning eller Skuffelse, eller om der deri skulde skjule sig et Forsøg paa en *captatio benevolentiae*; den er, om jeg saa maa sige, af en lidt ordinær Natur, og den er lidt godtjøs. Men hvorom Alting er, saa er Ustueligheden af at fremme et Lovforslag paa dette Grundlag jo almindelig anerkjendt, og naar det ikke allerede tidligere er lykkes at bringe Sagen videre, ligger det deri, at Sagen har sine overordentlig store Vanskeligheder. Der er jo gjort alvorlige Forsøg paa at bringe Sagen igjennem, og blandt de Forsøg maa vel først nævnes Regjeringsforslaget af 1872. Dette Forslag gik ud fra, at brugbare Regler for den interkommunale Betsatning, som jo er et af de Punktter, der have særlig Betydning, naar man taler om en ny Kommunalstatteavgivning, ikke lod sig knytte til de Regler for den kommunale Betsatning paa Landet og i Kjøbstæderne, som vi dengang havde, og som vi have endnu, ikke lod sig

knytte til den bestaaende Formue- og Veilighedsstat, men at der krævedes faste og ensartede Regler. Dette Lovforslag fandt jo, som bekjendt, ikke nogen venlig Modtagelse, thvertimod, man var i dette Thing aldeles uvillig til at gaa ind paa Forslaget baade i den ene og i den anden, af de af mig nævnte Hensender. Man har senere gjort Forsøg paa ved privat Initiativ at bringe Sagen videre; det er, som bekjendt, mislykket. Nærværende Lovforslag har jo overordentlig nær og nøie fulgt Systemet i Loven af 1872 med nogle Udvinger i det da fremsatte Forslag af større eller mindre Betydning, men med enkelte Tilføielser af væsentligere og principiel Natur. Hvorvidt dette Forslag nu kunde føres igjennem, vil efter min Mening i det Væsentlige bero paa, hvorvidt det Gaab, der blev udtalt fra det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Rimestad), at det maatte være Begyndelsen til en Forhandling, der ogsaa strakte sig ud over Regjeringsforslagene, gaar i Opfyldelse. Dersom det ikke sker, dersom det snarere maatte synes at blive Tilfældet og viser sig saaledes, at man heri maa se Bestræbelser for at flytte Initiativet i Lodgivningsvirksomheden fra Regjeringen over til Folkethingets Majoritet, saa tror jeg ikke, at Bestræbelserne for at føre dette Lovforslag frem vilde kunne lykkes. Det vilde ogsaa være ganske besynderligt og være Tegn paa meget abnorme Tilstande, at, hvis Regjeringen havde fremsat et Lovforslag af dette Indhold, som af Forslagsstillerne anses for at være saa overordentlig udmærket, saa vilde dette Lovforslag have faaet den Stjæbne, efter en meget kort eller maaste ingen Behandling i Thinget, at blive henvist til et Udvalg, maaste Finantsudvalget; der vilde det være blevet puttet i en Skuffe, Laasen dreiet af og Nøglen puttet i Lommen paa en paalidelig Mand, og der vilde det saa være blevet liggende, medens dette Lovforslag, som her er fremkommet fra den anden Side, fra det ærede Things Majoritet, nyder den mest opmærksomme Behandling og grundige Drøftelse i det Enkelte, som man kunde ønske sig. Nei, paa den Maade tror jeg ikke, at det vil lykkes at gennemføre Lovforslag ved privat Initiativ. Skulde det vise sig, at den sidste Forudsætning er feil, at man virkelig vil behandle Regjeringens Forslag, da skal jeg villig yde min Medvirking til, at dette Lovforslag fremmes. — Jeg skal paa dette Sagens Standpunkt, og da det er mig uklart, hvorvidt disse Forhandlinger ville lede til et Resultat eller ei, ganske afholde mig fra at komme ind paa Sagens Realitet. Jeg skal kun udtale det, at det forekommer mig ikke, at de nye prin-